

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Горпинич В.О. Назви жителів в українській мові (питання словотвору, слововживання та нормування). Київ : Вища школа, 1979. 158 с.
2. Горпинич В.О. Словник відтопонімних прикметників і назв жителів України. Кіровоград, 1994. Т.1 (А-К). 160 с.; Т.2 (К-Я. Додаток: А-К). С. 163-383.
3. Чучка П.П. Назви жителів Закарпаття за місцем їх проживання чи народження. Питання ономастики : матеріали II Республ. наради з питань ономастики. Київ : Наукова думка, 1965. С. 245–251.
4. Валюх З.О. Структурно-семантична специфіка словотвірної парадигми іменників – назв осіб за територіальною ознакою. Мовознавство. Полтава. 2009. С. 84-90. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1247/1/Valuh.pdf> (дата звернення: 20.09.2022)
5. Фаріон І.Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Вид. 2-ге, доп. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 336 с.
6. Карпенко О.П. Бібряни, бібрічани чи бобряки? URL : http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine_28-23.pdf (дата звернення: 21.09.2022)
7. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо / Уклад. Я.Б. Тимошенко. Київ : Либідь, 1991. 256 с.
8. Гуцул Л.І. Особливості наголошування українських катойконімів. *Studia Slavica* 10 URL: <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspni/bitstream/lib/20153/1> (дата звернення: 21.09.2022)
9. Гуцільська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові. Словник : У 2 т. / Відповідальний редактор Василь Грещук. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019-2020. Т.1. 584 с., Т.2. 468 с.

УДК 811.161.2

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.24.1.7>

**ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧА ФУНКЦІЯ ГЛЮТОНІМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПИТТЯ
(НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ СУЧАСНОЇ ЖІНОЧОЇ ПРОЗИ)**

**THE HEALTH-CONSERVING FUNCTION OF GLUTONYMS WHICH ARE INDICATED
DRINKING (ON THE MATERIAL OF MODERN WOMEN'S PROSE)**

Іщенко І.В.,

orcid.org/0000-0001-6949-0544

аспірантка кафедри української мови

Криворізького державного педагогічного університету

У статті на матеріалі окремих прозових творів сучасних українських письменниць (Н. Байдаченко «Нічого особистого»; Т. Стрижевська «Ad Libitum»; Г. Вдовиченко «Інші пів'яблука»; І. Тетера «Київ – New York»; Н. Груницька «Мелодія кави у тональності кардамону»; Н. Гуменюк «Вересові меди»; Л. Денисенко «Нова стара баба»; О. Мельник «Ship life. Сім місяців добровільного рабства») з'ясовано місце глютонійного простору в аспекті етнокультурних взаємин, глобалізаційних зв'язків, міжкультурної комунікації, сучасних реалій життя. Акцентовано на актуальності вивчення глютонійної лексики, кулінарної складової в літературному тексті загалом і глютонійному дискурсі зокрема. Праці науковців демонструють високий ступінь розробки диференціації глютонімів різних типів, проте поза увагою залишається здоров'язберігаюча функція найменувань на позначення пиття, а відтак – виникає потреба в її детальному описі. Наше дослідження висвітлює особливості репрезентації здоров'язберігаючої функції найменувань на позначення пиття, її лінгвокультурне та семантичне значення.

Окрім того, результати статті демонструють специфіку відображення лексико-семантичного поля «*Рідина*» в художній картині світу і в кулінарній зокрема. Відповідний лексичний фонд є доволі продуктивним в аналізованих творах, представлений назвами безалкогольних та алкогольних напоїв, якими письменниці послуговуються в різних варіаціях. За допомогою багатоаспектного дослідження окреслених лексем з'ясовано семантичне значення головних і поширювальних компонентів глютонімів, їхнє стилістичне, лінгвокультурне й функційне навантаження. Висвітлено основні складники здоров'язберігаючої функції, яка маніфестує не лише вітальні потреби людини, але й певні лінгвістичні та культурні орієнтири, що, своєю чергою, знаходять вираження передовсім в лексичному значенні слова й контексті. Зафіксовано позитивні та негативні властивості глютонійних найменувань, які реалізуються крізь призму здоров'язберігаючої функції в контексті сучасних українських прозових текстів, написаних жінками.

Ключові слова: глютонім, жіноча проза, здоров'язберігаюча функція, питво, глютонійна картина світу.

The article is based on the material of prose compositions of modern Ukrainian women writers (N. Baidachenko "Nichoho osobystoho"; T. Stryzhevska "Ad Libitum"; G. Vdovichenko "Inshi piv'abluka"; I. Tetera "Kyiv – New York"; N. Grunyt'ska "Melodiia kavy u tonalnosti kardamonu"; N. Humenyuk "Veresovi medy"; L. Denysenko "Nova stara baba"; O. Melnyk "Ship

life. Sim misiatsiv dobrovilnoho rabstva”) the place of glutony space in the aspect of ethnocultural relations, globalization, intercultural communication, modern realities of life. Emphasis is placed on the relevance of studying glutonic vocabulary, the culinary component in the literary text in general and glutonic discourse in particular. The works of scientists demonstrate a high degree of development of the classification of different types of glutonyms, but the health-preserving function of names for drinking remains overlooked. And therefore there is a need for its detailed description. The orientations of the Ukrainian glutony code are outlined by highlighting the health-preserving function of names of drinks. Our study deals with the peculiarities of the representation of the health-preserving function of names for drinking, its linguistic and cultural and semantic significance.

In addition, the results of the article demonstrate the specificity of the lexical-semantic field “Liquid” in the writers worldview in general and in culinary worldview in particular. The corresponding lexical collection is quite productive in the analyzed texts, represented by the names of non-alcoholic and alcoholic drinks, which the writers use in different variations. With the help of a multi-aspect study of the outlined lexemes, the semantic meaning of the main and spreading components of glutonyms, their stylistic, linguistic and cultural load was clarified. The main components of the health-preserving function, which manifests not only the vital needs of a person, but also certain linguistic and cultural orientations, which are expressed primarily in the lexical meaning of the word and the context, are highlighted. The positive and negative properties of glutathione names, which are realized through the prism of a health-preserving function in the context of modern Ukrainian prose texts written by women, are recorded.

Key words: glutonym, women’s prose, health-preserving function, drinking, glutonymic worldview.

Постановка проблеми. Сучасні лінгвістичні розвідки демонструють різноманіття глютонійної картини світу, яка знаходить своє відображення в різних жанрах масової та елітарної культури. Під впливом міжкультурної комунікації й активізації глобалізаційних зв’язків орієнтири українськомовного простору активно збагачуються іншопольтурними гастрономічними практиками. Відповідна тенденція зумовлена передовсім істотними змінами у повсякденному устрої людей, тісними етнокультурними взаєминами й зняттям «залізної завіси» [1, с. 77].

Цілком закономірно, що загальна глютонійна картина світу українців останніх десятиліть – це результат або відгомін так званого «гурманського буму» [2, с. 189], який відбувався в 1990-х роках після занепаду Радянського Союзу, коли вишукані страви різних країн світу певною мірою стали доступними. Як наслідок, змінився вектор глютонійного феномену: іншомовні страви заповнили не тільки простір гастрономічної царини, але й письменницько-художньої, – автори почали активно послуговуватися глютонійними найменуваннями у прозових текстах. Неабияку роль у цьому аспекті відіграла сучасна українська жіноча проза, яка стала об’єктом зацікавлення з-поміж різних наукових галузей, зокрема й лінгвістичної. Зазначені тексти головно репрезентують багатий фактичний матеріал, а тому нерідко являють собою предмет мовознавчих досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні наукові розвідки апелюють до різноаспектного аналізу феномену глютонії не лише через активізацію студіювання малих жанрів сучасної української прози, але й – великих жанрів сучасної української «кулінарної» та «не кулінарної» прози [3, с. 106]. Звідси, відповідно, вагоме місце в окреслених прозових текстах посідає явище глютонії, лексичний рівень якого репрезентує

багатоманітні можливості для вивчення в художньому стилі лінгвальних особливостей кулінарної лексики загалом і лінгвокультурних зокрема.

Так, учені-лінгвісти (С. Руденко, Л. Бісовецька, Н. Гудима, О. Остроушко, Л. Костецька, Л. Чернявська), літературознавці (С. Ковпик, О. Юрчук, С. Філоненко, Ж. Краснобаєва-Чорна, Г. Віват, В. Дмитренко), культурологи (М. Кобзар, О. Доманська, О. Плюта, Ю. Ліпец), соціологи (В. Ніколенко, І. Намбруско) вивчають різні аспекти «кулінарної складової» в літературному тексті загалом і глютонійному дискурсі зокрема [4, с. 401–402]. Праці науковців демонструють високий ступінь розробки диференціації глютонімів різних типів, висвітлених крізь призму дискурсології в тих чи тих галузях. Проте, на нашу думку, мало дослідженими залишаються функції відповідних номенів, передовсім – здоров’язберігаюча, яка заслуговує на особливу увагу, оскільки засвідчує безпосередній зв’язок із життєдіяльністю людини, реалізується через прийоми їжі.

Мета статті полягає у з’ясуванні здоров’язберігаючої функції глютонімів на позначення пиття (на матеріалі текстів сучасної жіночої прози), особливостях її репрезентації в межах художніх фрагментів із позиції лінгвістичного прочитання.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, їжа з давніх-давен є невід’ємним складником існування людини, джерелом енергії, являє собою один із найвпливовіших концептів людського життя, адже продукти харчування впливали, впливають і будуть впливати не лише на стан здоров’я індивідуума, але й – на працездатність, настрій і навіть тривалість життя. Через це доволі актуальним постає питання здоров’язберігаючої функції глютонімів, наявних у текстах сучасної жіночої прози. Відповідний шар лексики є доволі продуктивним в аналізованих творах, оскільки авторки осмислюють вагомість і значущість їжі

та питва в житті людини за допомогою глютонійних характеристик, поданих у текстах.

Варто, очевидно, зауважити, що глютоніми лексико-семантичного поля «Рідина» представлені назвами безалкогольних та алкогольних напоїв. Передовсім вважаємо за потрібне більш детально зупинитися на найменуваннях, які позначають безалкогольне питво. Найбільш знаковими із-поміж окреслених номенів є лексеми *чай, кава, какао, лимонад, компот, кефір*. Якщо говорити про такі назви напоїв, як *чай* та *кава*, то варто акцентувати на тому, що письменниці занадто активно послуговуються цими глютонімами в доволі різних варіаціях: зазвичай сама назва виразнюється поширювачами, які вказують на інгредієнт або ключовий компонент, із якого приготований напій, як-от: *чай зі звіробою* [5]; *чай із меліси* [6]; *жасминовий чай* [7]; *чай з м'ятою та календулою* [8, с. 12]; *кава з кардамоном* [9] та ін. Відповідні допоміжні елементи маніфестують закодовані лінгвокультурні характеристики, притаманні різним етносам. Загальновідомо, що слов'яни (і не тільки) п'ють чай із різноманітними травами, які мають лікувальні властивості, а іноді й цілющий ефект; або ж – каву з різними спеціями, що являють собою дезінфікуючий засіб. Напр.: *Привіт, будеш чай із звіробою?* [5]; *А чай із меліси – невелика мудрість, у мене ж все поряд, бачиш?* [6]; *– Я тобі, Ірино, дуже вдячна, – сказала тітка Марина, коли їм принесли жасминовий чай, – за обід, за те, що напоумила купити щось новеньке, а головне, – її очі розчулено блиснули, – за те, що запросила мене в цей свій показ* [7]; *Тепер я знала, що вона пахне чаєм з м'ятою й календулою* [8, с. 12]; *Вона вдихнула аромат кави з кардамоном, зробила декілька ковтків гіркуватого запашного трунку і відчула, як кров веселіше потекла по жилах* [9].

Окреслені глютоніми демонструють не тільки здоров'язберігаючу функцію, але й ілюструють лінгвокультурний колорит, адже пиття чаю та кави саме в такій інтерпретації властиве українському народу на відміну від, скажімо, британців, які звикли пити чай з молоком, чи індійців, що п'ють суто чорний міцний байховий чай без домішок та ароматизаторів. Очевидно, це пов'язано з історичними подіями, різним побутом, ментальністю, а ще з тим, що українці здавна лікувалися цілющими травами та вживали прянощі для покращення імунітету та профілактики захворювань. Іноді можемо почерпнути відповідну інформацію з контексту: *Пішла до кухні, запарила чай із свіжим вересовим цвітом, сухим сунічником та мелісою (найперша поміч при безсонні), натерла*

спиртровою настоянкою з каштанових «кожушків» коліна, обгорнула їх старими вовняними шарфами, перейшла до кімнати, ввімкнула маленький телевизор, втупилася поглядом у нічний екран, але хутко підвелася з крісла, повернулася до ліжка, підсунула ближче настільну лампу, взяла до рук книжку, спробувала читати... [10].

Подекуди фіксуємо поширювачі, що маніфестують власне українське місце походження назви, а отже, демонструють цілющі властивості напою певної місцевості: *Він крутитиметься і крутитиметься перед очима, коли вони нарешилі опиняться внизу, коли нап'ються гарячого чаю з карпатських трав і попадають натомлені, закутані у вовняні ліжники* [7]. Принагідно зауважимо: чай із різних трав, які ростуть у гірській місцевості, цінується більшою мірою, оскільки це органічний продукт, не зіпсутий урбаністичними перипетіями (неабияке значення має екологія того чи того регіону: відсутність підприємств, заводів, що забруднюють навколишнє середовище загалом і сировину для питва зокрема).

На думку С. Ковпик, густативні рефлексії в будь-якому сучасному суспільстві покликані виконувати об'єднувальні функції для підтримання ідентичності груп, а в більш широкому культурному просторі вони стають символічним артефактом, маніфестують частинку певного культурного коду [11]. Тому не можна залишити поза увагою назви інших лікувальних напоїв, які споконвічно готували на території України – це *відвар, навар, настоянка* з усіма варіаціями приготування, де *відвар, настоянка* – «рідкі лікарські форми, які є водними витяжками з лікарсько-рослинної сировини, а також водними розчинами сухих або рідких екстрактів-концентратів» [12], а *навар* – «рідина, насичена соком тієї речовини, того продукту, що в ній вариться, заварюється» [13].

У текстах натрапляємо на глютоніми, розширена назва яких указує на невід'ємні складники приготування – трави, ягоди та фрукти, популярні на українських родючих землях: *макова настоянка, навари із сухої малини / вишні, відвар шипшини, відвар з ромашки, липи, кори верби* та ін. Напр.: *Проте, на противагу буремному дню моєї появи на світ, росла я на диво всім тихою і скромною, наче мене хто поїв щодня маковою настоянкою* [6]; *Кожне покоління киян мало свої традиції чаювання: студенти їздили в ірпінські ліси по квіти буквиці, щоб потім мати смачний напій; біднота пила навари із сухої малини чи вишні; чай куштувала знать спершу як десерт до фруктів, винограду, яблука, дині, кавунів; потім, коли цей напій став більш популярним і менш екзо-*

тичним, його подавали із сухарями та лимоном; пізніше – з гарячими вафлями [6]; У цей момент, слухаючи меланхолійні, але не без натхнення, Оленіні оповідки, в мені визріло поривання – захотілося піти до Назара – поговорити з ним, забути все і просто посидіти на кухні за чашкою **відвару шипшини...** [6]; Я приготував тобі сніданок, ти маєш випити цього бульйону, а потім **відвару з ромашки, липи і кори верби...** [6].

Десь-не-десь у контексті письмемниці акцентують на лікувальних властивостях найменувань через послуговування прикметником *цілющий*: *А ще – як приготувати **цілющу настоянку із сухих квітів вересу**, як ті квіти сушити (тільки на свіжому повітрі!), де брати воду для настоянки (вона мусть бути лише джерельною!)...* [10]. Подекуди елементи глютонімів на позначення пиття потребують певних коментарів, оскільки номен-інгредієнти можуть бути не загальноживаними, а застарілими, саме тому натрапляємо на уточнювальну інформацію з поясненням семантичного навантаження: *Назар присів до свого робочого столу, попивав **настоянку безалкогольної сити, меду на окропі**, його улюблену, і мовчки стежив за нами* [6].

Окрім того, авторки доволі активно вживають назви напоїв, вітамінні властивості яких відомі пересічному читачеві: лексеми *сік, морс, кисіль, молоко, узвар, фреш* у ментальності народу постають як такі, що приносять неабияку користь. Напр.: *Вона купувала Наталі пухнасті кофтинки, водила її співати в хорі, готувала котлетки на пару, коли один із лікарів указав на можливі проблеми з нирками, діставала кроликів, мандарини, оливкову олію (від якої сама плювалася), **козине молоко** та навіть шила малій сукні й теплі сарафани на замовлення у модних кравчинь (Л. Денисенко, «Нова стара баба»); **Це – березовий сік**, я мушу його пити, до речі, він корисний для всіх, ти також можеш його пити* [14]; *О'Ніл розказував мені про те, що на судні треба себе берегти і принаймні пити **апелсиновий фреш** у «Пул-барі» – хоч якись вітаміни* [15, с. 50].

Цікавий пласт глютонійних назв становлять і найменування алкогольних напоїв. Принагідно акцентуємо на тому, що вживання алкоголю вельми істотно шкодить здоров'ю, проте не можна не згадати й про позитивний ефект від зазначеної рідини, яка часто слугує лікувальною мікстурою для внутрішнього споживання та зовнішнього використання. Про це дізнаємося із фрагментів глютонійного дискурсу: *Але щоб ви те знали, то не просто **горілка**, то дуже, дуже помічна, дуже **пользительна медовуха**. А найбільш для чоловічого здоров'я* [10]; *Наталю я народжувала в атмос-*

*фері лютого холоду, з рота випаровувалися мої стогони та крики, медичний персонал зігрівався **спиртом**. **Спирт** був першим рятівником, а ще вміння правильно обмотуватися, загортатися, використовувати папір, бинти, ганчір'я* [14].

Негативний вплив глютонімів на позначення алкогольних напоїв здебільшого простежується в контексті. Лексеми *пиво, медовуха, вино* набувають інакшого прочитання, увиразнюються додатковими компонентами (*бридота, перепив*), ідентифікуються реципієнтом кризь призму подвійної дихотомії «думка персонажа – сприйняття назви». Напр.: *Мені страшенно не подобалося ходити за такою **бридотю**, як **пиво** (десь я почула, що від нього **вмирають мозкові клітини**), я багато разів відмовляла, батько починав сердитися, червонів, як ґрунт у Південній Америці, тоді підбігала мама й ополіскувала його словами, наче прохолодою: «Та вона сходить. Вона ж любить тата...»* [6]; *Щось голова болить, мабуть, **перепив червоного вина**, у мене проблеми саме з червоним вином, – каже Рудий. – Дивно, після горілки не болить. Після коньяку не болить, навіть після пива нормально. А після сухих червоних вин завжди болить* [14]. Як бачимо, аналізовані фрагменти маніфестують і певні наслідки, які можуть негативно позначитися на здоров'ї людини: *Вони нібито після того, як випили **вересової «медовухи»**, аж два дні лежали як мертві, а на третій ожили, але нічого не пам'ятали* [10].

Здоров'язберігаюча функція глютонімів на позначення пиття виявляється яскравим критерієм ідентичності та асоціативним тлом для розуміння специфіки вживання тих чи тих напоїв окремою етноспільнотою; створює особливий стереотипний образ нації кризь призму художнього тексту.

Висновки. Отже, культура споживання їжі так само, як і пиття, має давні традиції, зумовлені історичним, економічним розвитком, міжкультурним обміном та процесами глобалізації. Цілком закономірно, що глютоніми, які ми уналежнюємо до лексико-семантичного поля «Рідина», покликані виконувати низку функцій у межах глютонійного простору загалом та текстах сучасної жіночої прози зокрема. Найбільш знаковою, на нашу думку, функцією виявилася здоров'язберігаюча, яка демонструє не тільки вітальні потреби людини, але й певні лінгвістичні та культурні орієнтири, що втілюються передовсім за допомогою лексичного значення слова. У подальших наукових розвідках вважаємо за потрібне звернути увагу на семантико-стилістичні характеристики дієтичного харчування та підтримку гарного фізичного стану за допомогою їжі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дмитренко В. І. Гастрономічний дискурс сучасної жіночої прози. *Науковий вісник Миколаївського держ. ун-ту імені Василя Сухомлинського*. Філологічні науки (літературознавство). Миколаїв, 2015. № 2 (16). С. 77–80.
2. Усенко О. П. Тематизація та естетизація їжі в японській літературі ХХ ст. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. Серія : Філологічні науки. № 2 (2). Дніпропетровськ, 2011. С. 189–193.
3. Ковпик С. І. Поетика густативів (на матеріалі сучасної української прози) : монографія. Київ : «НВП Інтерсервіс», 2018. 150 с.
4. Остроушко О. А. Структурні типи назв страв у «Практичній кухні» Ольги Франко. *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького держ. пед. ун-ту* : зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2017. Вип. 16. С. 399–412.
5. Байдаченко Н. Нічого особистого. Київ : Факт, 2010. 160 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1032145/Baydachenko_Nichogo_osobistogo.html
6. Стрижевська Т. Ad Libitum. Київ : Смолоскип, 2014. 328 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1040014/Strizhevskaya_Ad_libitum.html
7. Вдовиченко Г. Інші пів'яблука. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. 256 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1034606/Vdovichenko_-_Inshi_piv%92yabluka.html
8. Тетера І. Київ – New York. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 224 с.
9. Гурницька Н. Мелодія кави у тональності кардамону. Клуб сімейного дозвілля, 2013. 400 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1030551/Gurnicka_Melodiya_kavi_u_tonalnosti_kardamonu.html
10. Гуменюк Н. Вересові меди. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. 320 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1057728/Gumenyuk_-_Veresovi_medi.html
11. Ковпик С. І. Поетика густативів у компаративному аспекті (на матеріалі української та зарубіжної сучасної прози) : монографія. Вид. 2-ге, доп. Кривий Ріг, 2021. 174 с. URL : <http://home-extension://efaidnbmnnnibpcca-jpcgiclfindmkaj/http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4310/kovpik2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
12. Фармацевтична енциклопедія. URL : <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1184/nastoi-ta-vidvari>
13. Словник української мови : в 11 томах / за ред. І. К. Білодіда. URL : http://ukrlit.org/slovyk/slovyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh
14. Денисенко Л. Нова стара баба. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2012. 272 с. URL : https://www.e-reading.club/bookreader.php/1034508/Denisenko_-_Nova_stara_baba.html
15. Мельник О. Ship life. Сім місяців добровільного рабства. Чернівці : Книги – XXI, 2018. 192 с.

УДК 811.161.2+811.111`37

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.24.1.8>

**ГЕЙМЕРСЬКИЙ СЛЕНГ АНГЛОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ:
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОЗИЧЕННЯ**

**GAMING SLANG OF ENGLISH ORIGIN IN THE UKRAINIAN LANGUAGE:
GENERAL CHARACTERISTICS AND FEATURES OF BORROWING**

Ківу М.В.,

orcid.org/0000-0002-1068-7518

*молодший науковий співробітник відділу романських, германських і балтійських мов
Інституту мовознавства імені О.О. Потебні Національної академії наук України*

Стаття присвячена загальному опису геймерського сленгу англомовного походження, представленого у сучасній українській мові. Проаналізовано комплекс лексем, що кількісно та якісно може бути репрезентативним для актуального стану цього соціолекту. Поставлено акцент на тому, що, з оглядом на очевидну наявність специфічних семантичних ознак, а також високого кількісного показника, лексикон гравців у відеоігри повинен бути виділений як окремий лексикокластер під назвою *геймерський сленг*.

Доведено, що геймерський сленг відповідає усім характеристикам сленгу як такого. Розглянуто його функційну валентність та проілюстровано, як сленгізми виконують номінативну, когнітивну, ідентифікаційну, економії часу, комунікативну та експресивну функції.

Показано, що сленгізми, як і інші англізми, зберігають фонетичні та морфемні ознаки мови-донора, а також вказано, що в цьому випадку можливе і порушення цієї тенденції. Розглянуто приклади звуження значення слова